

Journal of Tourism and Gastronomy Studies

Journal homepage: www.jotags.org

Turizm Lisans Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri - Sinop Üniversitesi Örneği (Entrepreneurship Trends of Tourism Undergraduate Students – The Case of Sinop University)

*Ercan KARAÇAR^a

^a Sinop University, School of Tourism and Hotel Management, Department of Food and Beverage Management, Sinop/Turkey

Makale Geçmişi

Gönderim

Tarihi: 18.04.2018

Kabul Tarihi: 26.06.2018

Anahtar Kelimeler

Girişimcilik

Girişimcilik eğilimleri

Turizm öğrencileri

Öz

Girişimcilik; emek, sermaye ve doğal kaynakların bir araya getirilerek mal veya hizmet meydana getirebilmesi faaliyetlerine verilen genel adıdır. Girişimci ise bu faaliyetleri gerçekleştiren kişidir. Bu çalışmada lisans turizm öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmada belirlenen amaca ulaşabilmek için Aktürk (2012) tarafından hazırlanan anket formu kullanılmıştır. Toplanan veriler SPSS paket programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Farklılık testi sonuçlarına göre lisans turizm öğrencilerinin duygusal girişimcilik eğilimleri; yaş, cinsiyet, iş deneyimi ve aile mesleği faktörlerine göre anlamlılık tespit edilememiştir. Ayrıca öğrencilerin diğer iki boyut (düşünsel girişimcilik eğilimi, eylemsel girişimcilik eğilimi) ile demografik değişkenler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Anne ve babaların farklı meslek dallarında çalıştığını, öğrencilerin girişimcilik düşüncesinde kararsız kaldıklarını ve tecrübesiz olduklarını ifade etmişlerdir. Özellikle öğrenciler girişimcilik anlamında eğitilmeli ve kendilerine güvenmeleri sağlanmalıdır.

Keywords

Entrepreneurship

Entrepreneurial tendencies

Tourism students

Abstract

Entrepreneurship is the general name given to activities of generating goods or service by bringing together labor, capital and natural resources. The entrepreneur is the person who carries out these activities. In this study, it was tried to determine entrepreneurship tendencies of undergraduate tourism students. A questionnaire form prepared by Aktürk (2012) was used to reach the objectives determined in the research. The obtained data has been analyzed by SPSS packet program. Emotional entrepreneurship tendencies of undergraduate tourism students according to the results of diversity test; no differentiation was found according to age, gender, work experience and family occupation factors. There is a differentiation only between the chapter factor that students read. The tendency of intellectual entrepreneurship differs only on the factor of family occupation. Moreover, there were no significant differences between the two dimensions of students (intellectual entrepreneurship tendency, entrepreneurial tendency) and demographic variables. The use of mothers and fathers in different professions has indicated that they are indifferent to value entrepreneurship and that they are inexperienced. Training must be trained and their confidence should be preserved.

* Sorumlu Yazar.

E-posta: ercan_karacar@hotmail.com (E. Karaçar)

GİRİŞ

Turizm, kazanç sağlama amacı amacına yönelik olmamak ve sürekli yerleşmemek koşuluyla yabancıların bir yere seyahatleri ve orada konaklamalarından doğan olay ve ilişkilerin bütünüdür (Aktaş, 2002, s.1). Girişimcilik kavramı, 1700'lü yıllarda ortaya çıkmaya başlamıştır. Girişimcilik daha çok kendi işini kurmak şeklinde ifade edilebilir (Aydeniz ve Akkuş, 2017). Girişimcilik yeni bir işletme kurma faaliyetlerini kapsadığı gibi var olan bir işletmenin faaliyetlerinin yapılması ile ilgili de olabilir (İşcan ve Kaygın, 2011). Turizm sektöründe gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde girişimciliğin finansal araçlarla desteklenmesi yaygınlaşmaktadır. Küçük ölçekli yerel girişimcilerin desteklenmesine yönelik politikalara önem verilmektedir. Turizm sektörü genç girişimciler içinde oldukça cazip fırsatlar sunmaktadır. Ülkemizde KOSGEB aracılığı ile girişimciliğe destek verilmektedir. Genç girişimcilere sunulan bu fırsatlar sayesinde küçük ölçekli işletmelerin kurulabilmesine olanak sağlanmaktadır. Turizm lisans eğitimi almış ve girişimcilik eğilimi olan bireyler küçük finansal desteklerle seyahat acentesi, yiyecek-içecek tesisi, vb. turizm hizmetleri sunan işletmeler kurabilirler (Ulama, 2016). Bireyin işletme kurma isteği eğitim sisteminden de etkilenecek oluşabilmektedir. Girişimcilik eğitimi veren okullarda girişimciliğe daha fazla özendirme yapılması ve başarılı girişimciler yetiştirilmesi ve bu bireylerin yaşadıkları toplumun da gelişmesine katkısı da büyük olacaktır (İşcan ve Kaygın, 2011). Girişimcilik, bireylerin finansal bağımsızlıklarını kazanması için önemli fırsatlar sunmaktadır (Tekin, Özkul ve Demir, 2014).

Günümüzde girişimcilik, sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçişle önemi büyük oranda artan ve ekonomik gelişmelerde de önemli rolü olan faktörlerden biridir (Ekici, 2016). Ülkelerin refah düzeyini artırmak için günümüze uygun yenilikçi ve modern işletmeler kurarak iş imkânı oluşturan, iş imkânını artıran ve düşük gelirli insanların da girişimciliğe yönlendirilmesi ile fakirliğin önlenmesi ve ihtiyaçların tedarik edilmesi için mal ve hizmetleri üreten ve sunan kişiler girişimcidir. Günümüze uyarlanmış daha modern işletmeler kurmaya niyetlenen girişimci kişiler son iki yüz yıldır önem kazanmaya başlamış ve ekonominin de en önemli noktasında yer edinmişlerdir. Günümüzde yaşanan ekonomik ve teknolojik gelişmelerden dolayı girişimcilere daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır. Girişimci ve girişimcilik kavramının önemi her geçen gün artmaktadır (Ulucan, 2015).

Bir ülkedeki girişimci sayısının fazlalığı, o ülke ekonomisinin gelişmesinde ve işsizlikle mücadele etmesinde etkilidir (Yavuz ve Yavuz, 2017). Günümüz gençleri girişimciliği kendi bilgi ve becerilerini kullanabildikleri ve iş güvenliklerinin olduğunu düşündükleri bir alternatif olarak görmektedirler (Yüzüak, 2010).

Yeni iş fikirlerini hayata geçirebilecek genç bireyleri teşvik etmek, onların girişimcilik eğilimini arttırmak girişimci sayısını arttıracak ve bununla bağlantılı olarak ülkelerin gelişmişlik düzeyi de doğru orantıda artacaktır (Ulucan, 2015).

Girişimcilik eğiliminin artması, genç girişimcilerin de artmasına katkı sağlamaktadır (Ekici, 2016). Türkiye gibi kalkınmakta olan ülkelerde işsizlik önemli bir sorun olmuştur. Bundan dolayı girişimciler, yeni fikirlerin ve sektörlerin ortaya çıkmasında kritik bir rol üstlenirler. Aynı zamanda girişimcilik bölgeler arasında gelişmişlik farklılıklarının giderilmesi için de bir araç olabilir (Solmaz, Aksoy, Şengül, Sarıışık, 2014).

LİTERATÜR TARAMASI

Girişimcilik, risk ve belirsizlik koşulları altında, kazanç elde etme ve büyüme amacı ile yenilikçi bir ekonomik organizasyon oluşturmak, bir fırsatı yakalamak ve değerlendirmek için kaynakların toplanması ile oluşan değer yaratma sürecidir (Güney, 2015). Girişimciliğin tanımını ilk olarak İrlandalı ekonomist Richard Cantillon tarafından yapılmıştır. Bu tanım, girişimci, belirlenmemiş bir bedel ile satacağı üretiminden aldığı kazancı ve hizmetleri satın alma eylemini gerçekleştiren ve üretim yapan kişidir. Girişimcinin yerine getirdiği bu faaliyetler girişimcinin risk alma özelliğini ortaya koymaktadır. Girişimcilik, birey ve toplum için değer yaratmaya yönelik, ekonomik açıdan fırsatlar veren ya da bu fırsatları meydana getiren bireyler tarafından ortaya çıkarılan ve ekonomik sistemde de değişikliklere sebep olan bir süreç olarak tanımlanabilir (İşcan ve Kaygın, 2011).

Girişimci, pazarda fırsatları gözleyen ve fırsatları değerlendirebilen (Güney, 2015), kazanç sağlamak amacıyla bir risk alan, hizmet meydana getirmek için üretim faktörlerini bir araya getiren kişidir (Ersoy, Parıltı ve Okur, 2006). Girişimciler risk alan, sermaye sağlayan, ileriye görebilen, kendi işlerinin patronları, bir yeri yönetmek için gerekli bilgi ve beceriye sahip olan, kaynakları en etkin şekilde kullanabilen aynı zamanda dağıtımını da sağlayabilen kişiler olarak tanımlanır (Bayram, 2014). Diğer girişimcilikle ilgili tanımlar tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1. Girişimcilik Üzerine Yapılan Bazı Tanımlar

KAYNAKLAR	TANIMLAR
Kirzner (1973)	Girişimcilik, piyasada (pazarda) oluşabilecek eksikleri ve dengesizlikleri tahmin etmek ve fırsatları değerlendirmektir.
Stevenson, Roberts, & Gousbeck (1985)	Girişimcilik, insanların sahip oldukları ve kendi kontrolleri altında bulunan kaynakların dışındaki fırsatların peşinde koşmasıdır.
Hisrich (1989)	Girişimcilik, parasal-sosyal ve psikolojik risklerin olduğu, kazancın ve tatminin ön planda olduğu bir süreçtir.
Stevenson & Sahlman (1989)	İnsanların ellerinde var olan kaynaklar dışında fırsatları değerlendirmesidir.
Shane & Venkataraman (2000)	Girişimcilik, insanların ve kazançların bir arada olduğu ilişkiler olarak ifade edilmektedir.
Kinicki, (2003)	Girişimcilik, yeni olayların ortaya çıkma, kazançların ve riskin olduğu bir süreçtir.

Kaynak: (Kılıç ve diğ. 2012)

İktisat bilimi açısından girişimci, üretim faktörlerini bir araya getiren ve değer yaratmada öncelikli değerlerinden yüksek olmayı hedefleyen bir kişiyi ifade ederken; psikoloji biliminde ise girişimci, bir şeyi başarmak, elde etmek ve başkalarının otoritelerine sahip olmak ihtiyacında olan ve kendilerini bu güdülerle motive eden insanlardır (Karadal, 2016).

Tablo 2. Girişimcilerin Temel Özellikleri

Mill	Risk alma
Schumpeter	Yenilik, ön ayak olma
Sutton	Sorumluluğa istek duyma
McClelland	Risk alma, başarı güdüsü
Dauids	Hırslı olma, bağımsızlık isteği, sorumluluk, öz-güven
Pickle	İnsan ilişkileri, iletişim becerisi, teknik bilgi
Litzinger	Riski tercih etme, bağımsızlık, tanınma, liderlik
Schrage	Algılama, güç motivasyonu, gerginliğin performansı azalttığı gerçeğinin farkına varma
Palmer	Risk ölçme
Hordaney ve Aboud	Başarı dürtüsü, özerklik, güç, tanınma,
Winter	Güç gereksinimi,
Borland	İçsel güç odağı,
Liles	Başarı ihtiyacı,
Gasse	Kişisel değerlere dönüklük,
Timmons	Güdü, orta düzeyde risk alma, kontrol odağı, yaratıcılık, yenilikçilik,
Brockhous	Risk alma eğilimi,
Sexton	Enerjik olma, hırslı olma, olumlu terslikler,
Mescon- Montanari	Başarı, hakimiyet, özerklik, sabır, kontrol,
Welsh- White	Kontrol ihtiyacı, sorumluluk isteği, güdü, mücadele etme, orta düzeyde risk alma,
Dunkelberg- Cooper, Welsh- Young	Büyümeye-dönüklük, Bağımsızlığa-dönüklük, zanaatkarlığa-dönüklük, Kontrol kaynağı, öz güven, yenilikçilik.

Kaynak: (Güney, 2015)

Girişimciliğin Önemi

Sanayi devrimi ile birlikte gelişen teknoloji ve bilgi toplumuna yönelik, beraberinde üretim, dağıtım, ulaşım ve yönetim süreçlerinde köklü değişmelere sebep olmuştur. Küreselleşme hizmet sektöründe gelişmelere neden olduğu gibi girişimciliğin önemini de arttırmıştır (Ersoy, Parıltı ve Okur, 2006). Tarih boyunca girişimcilik bireylerin, bölgelerin ve ülkelerin ekonomik, sosyal, kültürel gibi alanlarda gelişmesini sağlayan önemli bir unsur olmuştur (Damar, 2015). Girişimcilik ekonominin işleyebilmesi için son derece önemlidir (Ersoy, Parıltı ve Okur, 2006).

Dünya’da olduğu gibi Türkiye’de de girişimciliğin önemi kavranmıştır. Girişimcilikle ilgili faaliyetlerin artış göstermesinde devlet destekleri ve özel sektöründe etkisi vardır. 2000’li yıllarda bilgi ve teknoloji çağı dönemine girilmiş ve yapılan gelişmelerle birlikte girişimcilik hem toplumsal hem de iktisadi alanda önem kazanmıştır (Aydeniz ve Akkuş, 2017).

Girişimciliğin önemini ekonomik ve sosyal kalkınmaya etkisi açısından iki ana boyutta incelemekte fayda vardır. Girişimcilik ekonomik kalkınmanın itici gücüdür. Toplumların yeniliğe ayak uydurmaları ülkeler ve ekonomiler için stratejik bir hedef halini almıştır. Girişimcilik düzeyi yüksek olan ekonomilerde yeniliğe ayak

uydurma kabiliyeti aynı oranda yüksektir. Girişimcilik kavramı çok yönlülüğü ile başta ekonomi olmak üzere birçok açıdan toplumların geleceğini etkilemeye devam edecektir (Ulucan, 2015).

Girişimcilik kavramı sosyal hayatı da ekonomiyi etkilediği derecede etkilemektedir. Başarılı girişimciler toplumun girişimciliğe bakış açılarını olumlu yönde etkileyecektir. Bu sayede aileler çocuklarını girişimci olmaya daha fazla teşvik edeceklerdir. Girişimcilerin potansiyel başarısızlıkları başta olmak üzere sosyal çevreleri de toplum tarafından tolerans gösterilen bir yapıya sahip olacaktır (Ulucan, 2015).

Girişimci Olma Şekilleri

İnsanlar günlük hayatlarında birçok yeni iş fikirleri ile karşımıza çıkmaktadır. Ancak uygulama noktasına bakıldığında bu insan sayısının çok azaldığını görmek mümkündür. Bireylerin yaşadıkları maddi ve manevi problemler girişimci olma yolunda etkilemektedir. Ancak kişiler girişimci olmak için farklı uygulamalardan yararlanmaktadır. Bunlar; Kendi işini kurma, Var olan işletmeyi satın alma, Franchising şeklinde olmaktadır.

Kendi İşini Kurma

Bağımsız olarak çalışma isteği olan ve çeşitli nedenlerle iş kurmak isteyen girişimcilerin girişimci olmasının başında kendi işini kurması gelmektedir (Merter, 2014). Girişimcinin kendi işini kurması, iş fikri oluştuktan sonra fizibilite araştırması ile başlayan uzun bir çalışma sürecidir (Karadal, 2016). Günümüzde bireyler artık başkalarının emirleri altında çalışmak istememekte ve kendi işlerinin sahibi olmak istemektedirler. Gerçekten girişimci olmak isteyen kişiler detaylı araştırmalar yapmalı ve en doğru kararı vermek için sabırlı davranmalıdır. Eğer kişi bilgisizce bir iş yeri açma kararı alırsa bunda pek de başarılı olacağı söylenemez.

Var Olan İşletmeyi Satın Alma

Ayrıntılı bir araştırma sonrasında girişimci bir iş yerini satın almayı yeni bir iş kurmaktan daha avantajlı olarak görebilir (Merter, 2014). Bu şekilde girişimci bazı riskleri önceden yok saymış olacaktır. Gerek müşterinin işletmeye çekilmesi, gerekse işletmenin yasal sorunlarından kurtulan girişimci bu noktadan sonra işletmeyi daha ileriye taşımak isteyecektir.

Franchising

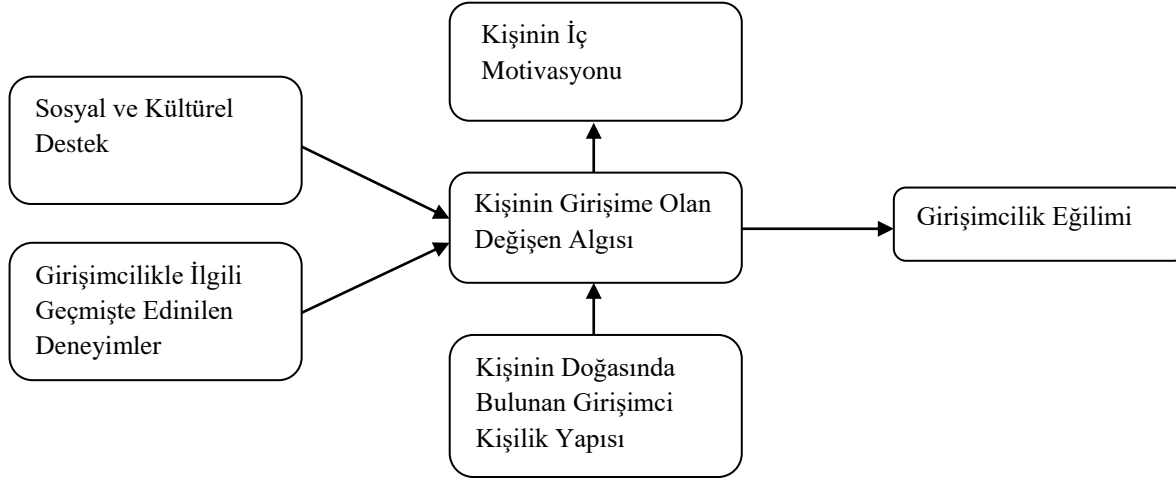
Yeni bir işletme açmak ya da daha önceden kurulmuş olan bir işletmeyi sosyal, ekonomik ve politik koşullar altında meydana gelen, sürekli başarıyı devam ettirmek girişimci açısından çok güçtür. Küçük işletmelerin bu güçlüklerle çözüm bulmaları, özellikle büyük işletmelerin sağladığı olanaklarla kolaylaşabilir (Başar ve Yeşiloğlu, 2014). Franchising başarı şansını artırır ve başkalarının deneyiminden, hatalarından yararlanma fırsatı bulunur. Franchising sayesinde ulaşma olanağı bulunmayan birçok fırsat elde edilebilir (Karadal, 2016).

Franchising sayesinde girişimciler kendi işlerinin sahibi olurlar ve ilk aşamada girişimciler işe güvenle başlarlar. Franchising alan bir girişimci markası tanınmış bir işletmenin hizmetini satışa sunması açısından işe avantajlı başlar. Franchising alan kişiler rekabet açısından da daha avantajlı olacaklardır.

Girişimcilik Eğilimi

Girişimcilik eğilimi, kişinin yeni bir girişimde bulunurken gösterdiği yatkınlığını ve çocukluktan yetişkinliğe kadar kişinin gelişmesini etkileyen tüm etmenleri ifade eder. Bu eğilimin doğuştan kazanılmış olduğu düşünülse de geliştirilmesi ve yönlendirilmesi gereklidir (Ulama, 2016).

Girişimcilik eğilimi, bireysel ve çevresel faktörlerin birleşimidir. Kişilerin kendi işini kurma konusundaki isteğini ve kararlılığını ifade etmekte ve fırsatları görebilen ve toplum için değer yaratan, kendine güven ve başarıya isteği olan, kişisel yetenekleri ile bir işe girişme niyeti olarak tanımlanabilir (Damar, 2015).

Şekil 1. Kişide Girişimcilik Eğilimi Nasıl Oluşur?

Kaynak: (Krueger vd, 2000)

Yukarıdaki şekilde de görüldüğü gibi kişilerin girişimcilik eğilimlerinin oluşmasında öncelikle sahip oldukları yetenekleri fark etmesi gerekmektedir. Kişinin ailesinde girişimci olan kişiler var ise kişi girişimciliğe yönelme konusunda daha istekli olabilmektedir. Kişinin girişimcilik eğiliminin oluşmasındaki önemli faktörlerden biri de kişinin iç motivasyonudur. Kişiler başkalarının emirleri altında çalışmaktansa kendi işlerinin sahibi olduklarında motivasyonlarının daha yüksek olacağı söylenebilir.

Yapılan araştırmalar girişimcilik eğilimlerini etkileyen faktörlerin demografik faktörler, kişisel özellikler ve çevresel faktörler olmak üzere üç temel kategoride toplandığını göstermektedir (Franco vd., 2010; Kristiansen ve Indarti, 2004). Bu kapsamda demografik faktörler ve kişisel özellikler, üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini etkileyen önemli boyutlar olarak ortaya çıkmaktadır (Kristiansen ve Indarti, 2004; Linan ve Chen, 2009).

YÖNTEM

Araştırmanın Amacı ve Örnekleme

Nicel bir araştırma olan bu çalışmanın amacı Lisans Turizm Öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini belirlemektir. Öğrencilerin cinsiyetleri, yaşları, iş deneyimleri ve ailelerinin meslekleri gibi değişkenlerin girişimcilik eğilimi üzerinde nasıl bir etkiye sahip olduğu da değerlendirme kapsamına alınmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki hipotezler oluşturulmuştur.

H1: Lisans turizm öğrencilerinin duygusal eğilimleri, düşünsel eğilimleri ve duygusal eğilimleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H2: Lisans turizm öğrencilerinin duygusal eğilimleri, düşünsel eğilimleri ve eylemsel eğilimleri ile yaşları arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H3: Lisans turizm öğrencilerinin duygusal eğilimleri, düşünsel eğilimleri ve eylemsel eğilimleri ile okudukları bölümler arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H4: Lisans turizm öğrencilerinin duygusal eğilimleri, düşünsel eğilimleri ve eylemsel eğilimleri ile iş deneyimleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H5: Lisans turizm öğrencilerinin duygusal eğilimleri, düşünsel eğilimleri ve düşünsel eğilimleri ile ailelerin meslekleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H6: Duygusal eğilimler ile düşünsel eğilimler arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H7: Duygusal eğilimler ile eylemsel eğilimler arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H8: Düşünsel eğilimler ile eylemsel eğilimler arasında anlamlı bir farklılık vardır.

2017-2018 bahar döneminde, örgün öğretimine devam eden lisans turizm öğrencilerinin sayısı 651'dir. Bu öğrencilerin 259'u kadın, 392'si erkek'dir. Sinop Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu'nda gerçekleştirilen bu çalışmada basit tesadüfi örneklem yoluyla gönüllü katılan öğrencilerin toplam sayısı 250'dir. Yapılan anketlerde 140'ı kadın, 110'u erkek öğrenci yer almıştır.

Araştırma ölçeği Aktürk (2012) tarafından oluşturulmuştur. Araştırmada kullanılan ankette Aktürk tarafından geliştirilen literatür taraması sonucunda elde edilen girişimcilik eğilimleri ile ilgili sorular kullanılmıştır.

Veri Toplama Aracı ve Ölçekler

Araştırmada anket yöntemi veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Anket iki bölümden meydana gelmektedir. İlk bölümde demografik bilgileri belirlemeye yönelik, cinsiyet, yaş, okuduğunuz bölüm, ailenizin mesleği, iş deneyimi gibi sorular yer almaktadır. İkinci bölümde ise girişimcilik eğilimi ölçeği bulunmakta ve bu ölçek 3 boyuttan meydana gelmektedir. Bu boyutlar duygusal eğilimler, düşünsel eğilimler ve eylemsel eğilimleri kapsamaktadır. Girişimcilik eğilimi ölçeğinde toplamda 28 soru bulunmaktadır. Duygusal eğilimleri ölçmeye yönelik boyutta 10 soru, düşünsel eğilimleri ölçmeye yönelik 7 soru, eylemsel eğilimleri ölçmeye yönelik toplam 11 soru bulunmaktadır.

Verilerin Analizi

Araştırmada anket formu ile toplanan veriler SPSS paket programı ile analiz edilmiştir. Verilerin analizinde t-testi, tek yönlü varyans (Anava) analizi ve paired-samples t-testi kullanılmıştır. Belirtilen analizlerle öğrencilerin girişimcilik eğilimlerini belirlemeye yönelik bulgular ortaya konulmuş ve yorumlanmıştır.

Anket çalışması Sinop Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulundaki 140 kadın öğrenci ve 110 erkek öğrenci olmak üzere toplam 250 öğrenciye yapılmıştır. Verilerin analizinde SPSS paket programı kullanılmıştır. Araştırmanın güvenilirlik katsayısı (Cronbach Alfa) 0,953 olarak bulunmuştur. Bu sonuçlara göre, tablo 3'te de görüldüğü gibi araştırma sonuçlarının oldukça güvenilir olduğu ve daha ayrıntılı istatistiksel analizi yapılabileceği sonucuna varılmıştır.

Tablo 3. Güvenilirlik Değerleri

Faktörler	Soru Sayısı	Cronbach Alfa Değerleri
Eylemsel Girişimcilik Eğilimleri	10	,853
Düşünsel Girişimcilik Eğilimleri	7	,875
Davranışsal Girişimcilik Eğilimleri	11	,916
Toplam	28	,953

Üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerinin boyutlarını yansıtan faktör analizi sonuçları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 4. Faktör Analizi Sonuçları

Girişimcilik Eğilimleri	İfadeler	Faktör Yükleri		
		1	2	3
Duygusal Eğilimler	1.Başkaları ile iletişim kurmakta genelde sorun yaşamam, iyi bir iletişimciyimdir.	,621		
	2.Karşılaştığım olaylara her zaman pozitif yaklaşırım, iyimser bir yapım var.	,703		
	3.Kendime güvenim her koşulda tamdır. Her işi yapabilirim.	,510		
	4.Duygularımı kontrol etmede sorun yaşamam.	,633		
	5.Bir işin doğru olduğuna inanırsam her koşulda ısrarcı olurum. İnatçıyım.	,750		
	6.Bence herkese rakip gözüyle bakmak gerekir. Duygularım genelde rekabet eğilimlidir.	,735		
	7.Hayal dünyam çok geniştir. Şimdiki zamanda değil, gelecek zamanda yaşarım.	,698		
	8.Sezgilerim çok güçlüdür. Genelde sezgilerimde yanılmaz.	,556		
	9.Çok kuralcı yaşamaktan sıkılırım. Kuralcılığın kendimi sınırlandırdığını düşünürüm.	,609		
	10.Düşündüğüm şeyleri hayata geçirme konusunda çok aceleci davranırım. Sabırsızımdır.	,625		
Düşünsel Eğilimler	11.Karşılaştığım her duruma karşı sürekli “daha farklı olamaz mıydı?” tarzında bir eğilimim var.		,599	
	12.Değişim ve Yenilikçilik hayatımın vazgeçilmez bir parçası.		,554	
	13.Genelde farklı düşünceler peşinde koşmayı severim.		,676	
	14.Geleceğe dönük tahmin yürütmede akılcı davranışı tercih ederim. Düşüncelerimde bir ufuk vardır.		,739	
	15.Esnek düşünebilmeyi başarının anahtarı olarak görüyorum.		,664	
	16.Problemler hayatın bir gerçeği yüzleşmekten çekinmem.		,561	
	17.Başkalarının farklı fikirlerine değer veririm. Öğrenmeye çok istekliyimdir.		,788	
Eylemsel Eğilimler	18.Hayat planımda önceliklerim bellidir. Önceliklere çok önem veririm.			,886
	19.Zamanımı en etkin şekilde kullanmak için çeşitli yöntemler kullanırım.			,841
	20.Çok yoğun tempoda çalışmayı severim. Dinamik ve enerjik bir çalışma tarzım var.			,789
	21.Düşündüklerimi hayata geçirme konusunda çok azimliyimdir.			,822
	22.Her durumda insanları organize etme eğilimim vardır.			,749
	23.Her durumda insanları yönlendirme eğilimim vardır.			,737
	24.Harekete geçmek için sürekli fırsatları kollarım.			,857
	25.Problem çıkarmayı değil, var olan problemlere çözümler üretmeyi tercih eden bir özelliğim var.			,892
	26.Risk almaktan çekinmem.			,714
	27.Sorumluluk almaktan asla çekinmem.			,765
	28.Yaptığım her şeyde sonuç benim için çok önemlidir.			,878

Faktör analizi sonuçlarına göre üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerinin belirlemek için faktör analizine tabi tutulan verilerin KMO değerinin ve Bartlett testi değerlerinin faktör analizi için uygun olduğu görülmektedir (KMO değeri 0,760. Bartlett Testi $p < 0,001$)

BULGULAR VE YORUM

Bu kısımda, anketlerden elde edilen ham verilerden, SPSS programı aracılığı ile çeşitli istatistiksel teknikler kullanılarak, elde edilen bulgulara yer verilmektedir. Bulgular tablolaştırılmış ve yorumlanmıştır.

Demografik Özellikler İle İlgili Bulgular

Tablo 5. Çalışmaya Katılanların Demografik Özellikleri

	n	%
Cinsiyet		
Erkek	110	44,0
Kadın	140	56,0
Yaş		
17-20 yaş	112	44,8
21-24 yaş	128	51,2
25 yaş ve üzeri	10	4,0
Okuduğunuz Bölüm		
Konaklama İşletmeciliği	123	49,2
Yiyecek İçecek İşletmeciliği	74	29,6
Turizm Rehberliği	53	21,2
İş Deneyiminiz		
Hiç yok	54	21,6
1 yıl	67	26,8
2 yıl	44	17,6
3 yıl ve üzeri	85	34,0
Ailenizin Mesleği		
İşletme Sahibi	37	14,8
Diğer	213	85,2

Tablo 5 incelendiğinde ankete katılan öğrencilere ait demografik verilerin analiz sonuçları yer almaktadır. Ankete katılan öğrencilerin % 44,0'ı erkek, %56,0'ı ise kadından oluşmaktadır. Araştırmaya katılanların, çoğunlukla 21-24 yaş grubundaki kişilerden oluştuğu, genellikle iş deneyimlerinin olduğu ve aile mesleği olarak işletmecilik yapan bir aileden gelmedikleri görülmektedir. Öğrenciler eğitim gördükleri bölümler açısından incelendiğinde ise ankete katılan Turizm Rehberliği bölümünün diğer bölümlerin öğrenci sayılarına göre daha düşük olduğu görülmektedir. En çok katılım konaklama işletmeciliği bölümünden sağlanmıştır.

Çalışmaya Katılanların Girişimcilik Eğilimleri İle İlgili Bulgular

Tablo 6. Çalışmaya Katılanların Duygusal Eğilimlerine İlişkin Bulgular

Duygusal Eğilimler	X	S.S
1.Başkaları ile iletişim kurmakta genelde sorun yaşamam, iyi bir iletişimciyimdir.	3,84	1,075
2.Karşılaştığım olaylara her zaman pozitif yaklaşırım, iyimser bir yapım var.	3,67	1,058
3.Kendime güvenim her koşulda tamdır. Her işi yapabilirim.	3,76	1,054
4.Duygularımı kontrol etmede sorun yaşamam.	3,64	1,089
5.Bir işin doğru olduğuna inanırsam her koşulda ısrarcı olurum. İnatçıyım.	3,86	1,136
6.Bence herkese rakip gözüyle bakmak gerekir. Duygularım genelde rekabet eğilimlidir.	3,33	1,184
7.Hayal dünyam çok geniştir. Şimdiki zamanda değil, gelecek zamanda yaşarım.	3,65	1,152
8.Sezgilerim çok güçlüdür. Genelde sezgilerimde yanılmam.	3,86	1,030
9.Çok kuralcı yaşamaktan sıkılırım. Kuralcılığın kendimi sınırlandırdığını düşünürüm.	3,70	1,154
10.Düşündüğüm şeyleri hayata geçirme konusunda çok aceleci davranırım. Sabırsızımdır.	3,59	1,175

Tablo 6’da görüldüğü gibi maddelerin altıncısı hariç tamamının ortalaması 3,50 ve üzerinde ortalamaya sahiptir. En düşük ortalamanın (3,33) “Bence herkese rakip gözüyle bakmak gerekir. Duygularım genelde rekabet eğilimlidir” maddesinde olduğu görülmektedir. En yüksek ortalamanın ise (3,86) “Bir işin doğru olduğuna inanırsam her koşulda ısrarcı olurum. İnatçıyım” ve “Sezgilerim çok güçlüdür. Genelde sezgilerimde yanılmam” maddelerinde ve gene yüksek ortalamaya sahip (3,84) “Başkaları ile iletişim kurmakta genelde sorun yaşamam, iyi bir iletişimciyimdir” maddesinde olduğu görülmektedir. Bu maddelere katılan öğrencilerin kendine güvenlerinin ve öngörülerinin yüksek olduğu söylenebilir. Aynı zamanda öğrencilerin dışa dönük bir kişiliğe sahip olduklarını ve iletişim becerilerinin yüksek olduğunu da söylemek mümkündür.

Tablo 7’de görüldüğü gibi en yüksek ortalamanın (3,98) “Başkalarının farklı fikirlerine değer veririm. Öğrenmeye çok istekliyimdir” maddesi olduğu görülmektedir. Bu maddeye göre öğrencilerin farklı insanların fikirlerine değer verdikleri ve yeni bilgiler edinmek istedikleri, araştırmaya istekli oldukları görülmektedir. Bir diğer yüksek ortalamalardan birine sahip (3,84) “Değişim ve Yenilikçilik hayatımın vazgeçilmez bir parçası” maddesidir ve bu maddeye göre öğrencilerin yeniliklere açık olduklarını, değişim için elinden geleni yapacaklarını anlamak mümkündür. En düşük ortalama ise (3,57) “Karşılaştığım her duruma karşı sürekli “daha farklı olamaz mıydı?” tarzında bir eğilimim var” maddesinin olduğu görülmektedir. Bu maddeye göre ise çıkan sonuçlar karşısında katılımcıların memnuniyet seviyesinin düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 7. Çalışmaya Katılanların Düşünsel Eğilimleri İle İlgili Bulgular

Düşünsel Eğilimler	X	S.S
11.Karşılaştığım her duruma karşı sürekli “daha farklı olamaz mıydı?” tarzında bir eğilimim var.	3,57	1,128
12.Değişim ve Yenilikçilik hayatımın vazgeçilmez bir parçası.	3,84	1,015
13.Genelde farklı düşünceler peşinde koşmayı severim.	3,83	1,026
14.Geleceğe dönük tahmin yürütmeye akılcı davranışı tercih ederim. Düşüncelerimde bir ufuk vardır.	3,90	,975
15.Esnek düşünemeyi başarının anahtarı olarak görüyorum.	3,84	1,005
16.Problemler hayatın bir gerçeği yüzleşmekten çekinmem.	3,92	1,051
17.Başkalarının farklı fikirlerine değer veririm. Öğrenmeye çok istekliyimdir.	3,98	1,045

Aşağıdaki tabloda görüldüğü gibi en yüksek ortalamanın (4,13) “Yaptığım her şeyde sonuç benim için çok önemlidir” maddesinde olduğu görülmektedir. Bu maddeye göre öğrencilerin yaptıkları şeylerde sonuca odaklandıkları ve sonucun olumlu olması onlar için önemli olduğu görülmektedir. En düşük ortalamanın (3,72) ise “Zamanımı en etkin şekilde kullanmak için çeşitli yöntemler kullanırım” maddesinde olduğu görülmektedir.

Tablo 8. Çalışmaya Katılanların Eylemsel Eğilimleri İle İlgili Bulgular

Eylemsel Eğilimler	X	S.S
18.Hayat planımda önceliklerim bellidir. Önceliklere çok önem veririm.	3,86	1,072
19.Zamanımı en etkin şekilde kullanmak için çeşitli yöntemler kullanırım.	3,72	1,029
20.Çok yoğun tempoda çalışmayı severim. Dinamik ve enerjik bir çalışma tarzım var.	3,66	1,126
21.Düşündüklerimi hayata geçirme konusunda çok azimliyimdir.	3,80	1,035
22.Her durumda insanları organize etme eğilimim vardır.	3,85	1,082
23.Her durumda insanları yönlendirme eğilimim vardır.	3,82	1,037
24.Harekete geçmek için sürekli fırsatları kollarım.	3,75	1,064
25.Problem çıkarmayı değil, var olan problemlere çözümler üretmeyi tercih eden bir özelliğim var.	3,91	1,037
26.Risk almaktan çekinmem.	3,77	1,033
27.Sorumluluk almaktan asla çekinmem.	3,88	1,030
28.Yaptığım her şeyde sonuç benim için çok önemlidir.	4,13	1,007

Farklılık Testleri

Farklılık testleri yaş, iş deneyimi, cinsiyet, eğitim düzeyi ve aile mesleği değişkenlerine göre yapılmıştır. Farklılık testleri ile ilgili sonuçlar aşağıdaki tablolarda sunulmaktadır.

H1: Lisans turizm öğrencilerinin duygusal eğilimleri, düşünsel eğilimleri ve duygusal eğilimleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 9. Girişimcilik Eğilimlerinin Cinsiyet Faktörüne Göre T- Testi Sonuçları

	Cinsiyet	n	X	SS	Serbestlik Derecesi	T	p
Duygusal Girişimcilik Eğilimleri	Kadın	140	3,76	,644	248	-1,768	,078
	Erkek	110	3,60	,819			
Düşünsel Girişimcilik Eğilimleri	Kadın	140	3,87	,707	248	-,740	,460
	Erkek	110	3,80	,872			
Eylemsel Girişimcilik Eğilimleri	Kadın	140	3,90	,702	248	-1,493	,137
	Erkek	110	3,75	,856			

Yukarıdaki tablo incelendiğinde tüm girişimcilik eğilimlerinin Cinsiyet grubuna göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Duygusal Girişimcilik Eğilimi için $p > .05$, Düşünsel Girişimcilik Eğilimi için $p > .05$, Eylemsel Girişimcilik Eğilimi için $p > .05$ olduğu görülmektedir. Buna göre erkek ve kadınların girişimcilik eğilimlerinin farklı olmadığı söylenebilir.

H2: Lisans turizm öğrencilerinin duygusal eğilimleri, düşünsel eğilimleri ve eylemsel eğilimleri ile yaşları arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 10. Girişimcilik Eğilimlerinin Yaş Faktörüne Göre Tek Yönlü Varyans (Anova) Analizi Sonuçları

	Yaş	n	X	SS	F	p
Duygusal Girişimcilik Eğilimi	17-20	112	3,71	,649	2,225	,110
	21-24	128	3,71	,786		
	25 ve üzeri	10	3,22	,739		
Düşünsel Girişimcilik Eğilimi	17-20	112	3,83	,747	,898	,409
	21-24	128	3,87	,798		
	25 ve üzeri	10	3,52	,992		
Eylemsel Girişimcilik Eğilimi	17-20	112	3,86	,725	2,122	,122
	21-24	128	3,84	,801		
	25 ve üzeri	10	3,34	,894		

Tablo 10 incelendiğinde girişimcilik eğilimlerinden duygusal girişimcilik eğilimi ($p < ,110$), düşünsel girişimcilik eğilimi ($p < ,409$) ve eylemsel girişimcilik eğilimlerinin ($p < ,122$) yaş faktörü açısından anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir. Buna göre öğrencilerin yaş faktörü açısından girişimcilik eğilimlerinin farklı olmadığı söylenebilir.

H3: Lisans turizm öğrencilerinin duygusal eğilimleri, düşünsel eğilimleri ve eylemsel eğilimleri ile okudukları bölümler arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 11. Girişimcilik Eğilimlerinin Okuduğunuz Bölüm Faktörüne Göre Uygulanan Tek Yönlü Varyans (Anavo) Analizi Sonuçları

	Okuduğunuz Bölüm	n	X	SS	F	p
Duygusal Girişimcilik Eğilimi	Konaklama İşletmeciliği	123	3,80	,696	4,394	,013
	Yiyecek İçecek İşletmeciliği	74	3,49	,729		
	Turizm Rehberliği	53	3,70	,760		
Düşünsel Girişimcilik Eğilimi	Konaklama İşletmeciliği	123	3,94	,756	2,230	,110
	Yiyecek ve İçecek İşletmeciliği	74	3,70	,838		
	Turizm Rehberliği	53	3,80	,746		
Eylemsel Girişimcilik Eğilimi	Konaklama İşletmeciliği	123	3,88	,755	,625	,536
	Yiyecek ve İçecek İşletmeciliği	74	3,75	,818		
	Turizm Rehberliği	53	3,82	,765		

Tablo 11 incelendiğinde girişimcilik eğilimi ölçeğinin öğrencilerin okudukları bölümler arasında farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek için Tek Yönlü Varyans Analizi uygulanmıştır. Test sonucuna bakıldığında duygusal girişimcilik eğilimi boyutunda okudukları bölümler arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Buna göre konaklama işletmeciliği okuyan öğrencilerin duygusal eğilimleri yiyecek içecek işletmeciliği ve turizm rehberliği bölüm öğrencilerinden daha fazladır. Bu durumda konaklama işletmeciliği okuyan öğrencilerin girişimcilik ile ilgili düşüncelerinin daha olumlu olduğu söylenebilir.

H4: Lisans turizm öğrencilerinin duygusal eğilimleri, düşünsel eğilimleri ve eylemsel eğilimleri ile iş deneyimleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 12. Girişimcilik Eğilimlerinin İş Deneyimi Faktörüne Göre Uygulanan Tek Yönlü Varyans (Anavo) Analizi Sonuçları

	İş Deneyimi	n	X	SS	F	p
Duygusal Girişimcilik Eğilimi	Hiç yok	54	3,75	,652	,552	,668
	1 yıl	67	3,73	,705		
	2 yıl	44	3,71	,790		
	3 ve üzeri	85	3,61	,767		
Düşünel Girişimcilik Eğilimi	Hiç yok	54	3,80	,702	,606	,612
	1 yıl	67	3,90	,684		
	2 yıl	44	3,93	,803		
	3 ve üzeri	85	3,77	,892		
Eylemsel Girişimcilik Eğilimi	Hiç yok	54	3,87	,626	,315	,814
	1 yıl	67	3,77	,711		
	2 yıl	44	3,91	,822		
	3 ve üzeri	85	3,82	,885		

Yukarıdaki tablo incelendiğinde girişimcilik eğilimi ölçeğindeki boyutların öğrencilerin iş deneyimleri ile arasında anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

H5: Lisans turizm öğrencilerinin duygusal eğilimleri, düşünel eğilimleri ve düşünel eğilimleri ile ailelerin meslekleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 13. Düşünel Girişimcilik Eğilimlerinin Aile Mesleği Faktörüne Göre T-Testi Sonuçları

	Ailenizin Mesleği	n	X	SS	T	Df	p
Duygusal Girişimcilik Eğilimleri	İşletme Sahibi	37	3,85	,668	1,445	248	,150
		213	3,66	,737			
Düşünel Girişimcilik Eğilimleri	İşletme Sahibi	37	4,07	,653	1,973	248	0,50
		213	3,80	,798			
Eylemsel Girişimcilik Eğilimleri	İşletme Sahibi	37	4,02	,575	1,614	248	,108
		213	3,80	,801			

Tablo 13 incelendiğinde girişimcilik eğilimlerinden düşünel girişimcilik eğiliminin aile mesleği durumuna göre pozitif olarak anlamlı bir farklılık ($t_{248} = 1,973, p < .05$) olduğu görülmektedir. Duygusal girişimcilik eğilimleri ve

eylemsel girişimcilik eğilimlerinin aile mesleği durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermediği anlaşılmaktadır. Buna göre, aile mesleği işletmecilik olan öğrencilerin düşünsel girişimcilik eğilimleri (X: 4,07), aile mesleği işletmecilik olmayanlara göre (X: 3,80) daha olumludur. Bu sonuca göre, düşünsel girişimcilik eğilimleri ile aile mesleği durumu arasında anlamlı bir ilişki olduğu, ilişkinin yönü pozitif olduğu için işletmecilikten gelen bir ailenin çocuğunun düşünsel girişimcilik eğilimlerinin, işletmecilikten gelmeyen bir ailenin çocuğuna göre daha olumlu olacağı şeklinde yorumlanabilmektedir. Bir diğer bulgu ise duygusal ve eylemsel girişimcilik eğilimlerinin aile mesleğinin işletmecilik olup olmama durumuna göre farklılaşmadığının görülmesidir.

H6: Duygusal eğilimler ile düşünsel eğilimler arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 14. Duygusal Girişimcilik Ortalaması ve Düşünsel Girişimcilik Ortalamasına Göre Paired-Samples T-Testi Sonuçları

	n	X	SS	p
Duygusal Girişimcilik Eğilimi Ortalaması	250	3,96	,729	,000
Düşünsel Girişimcilik Eğilimi Ortalaması	250	3,84	,783	

Yukarıdaki tabloda girişimcilik ölçeğindeki boyutların ortalamaları arasında, istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır. Bu tablo incelendiğinde duygusal girişimcilik eğilimi ortalamasının, düşünsel girişimcilik eğilimi ortalamasından daha yüksek olduğu görülmektedir.

H7: Duygusal eğilimler ile eylemsel eğilimler arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 15. Duygusal Girişimcilik Ortalaması ve Eylemsel Girişimcilik Ortalamasına Göre Paired-Samples T-Testi Sonuçları

	n	X	SS	P
Duygusal Girişimcilik Eğilimi Ortalaması	250	3,96	,729	,000
Eylemsel Girişimcilik Eğilimi Ortalaması	250	3,83	,774	

Yukarıdaki tabloda girişimcilik ölçeğindeki boyutların ortalamaları arasında, istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır. Duygusal girişimcilik eğilimi ortalamasının, eylemsel girişimcilik eğilimi ortalamasından yüksek olduğu görülmektedir.

H8: Düşünsel eğilimler ile eylemsel eğilimler arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 16. Düşünsel Girişimcilik Ortalaması ve Eylemsel Girişimcilik Ortalamasına Göre Paired-Samples T-Testi Sonuçları

	n	X	SS	p
Düşünsel Girişimcilik Eğilimi Ortalaması	250	3,84	,783	,782
Eylemsel Girişimcilik Eğilimi Ortalaması	250	3,83	,775	

Yukarıdaki tabloda girişimcilik ölçeğindeki boyutların ortalamaları arasında, istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışma, Sinop Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu'nda öğrenim gören öğrencilerin girişimcilik eğilimlerini belirlemek üzerine yapılmıştır. Çalışmamızın analiz sonuçlarına göre; demografik özellikler incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerden en fazla 21-24 yaş grubunun ve kadın öğrencilerin katıldığı görülmektedir. Öğrencilerin okudukları bölümler arasında en fazla konaklama işletmeciliği bölümünün katılım göstermiş olduğu görülmektedir. Yiyecek içecek işletmeciliği ve turizm rehberliği bölümlerinin katılımcılarının düşük olmasını, sonraki yıllarda açılmış olmalarına bağlayabiliriz. Ebeveynlerin meslekleri incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin anne ve babaları genellikle diğer meslek dallarında görev yaptığı, az bir kesiminin ise işletmecilik yaptığı görülmektedir. İş deneyimi açısından araştırmaya katılan öğrencilerin büyük çoğunluğunun deneyime sahip olduğunu söylemek mümkündür.

Çalışmada yapılan analiz sonuçlarına göre; öğrencilerin girişimciliğin alt boyutlarına göre; cinsiyetleri, yaşları, iş deneyimleri üzerine yapılan testlerde istatistiksel açıdan anlamlı farklılığa sahip olmadığı görülmektedir. Öğrencilerin okudukları bölümler ile girişimcilik eğilimi ölçeğinde yalnızca duygusal girişimcilik eğilimi boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Öğrencilerin diğer iki boyut (düşünsel girişimcilik eğilimi, eylemsel girişimcilik eğilimi) ile okudukları bölümler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Aynı şekilde öğrencilerin aile mesleği faktörüne göre düşünsel girişimcilik eğilimi boyutu arasında anlamlı bir farklılık bulunmuş, diğer iki boyut (duygusal girişimcilik eğilimi, eylemsel girişimcilik eğilimi) ile aile mesleği arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Kılıç ve arkadaşlarının (2012) üniversite öğrencilerin girişimcilik eğilimlerini belirlemek üzere yapmış olduğu çalışmada, erkeklerin kadınlara göre daha fazla girişimcilik özelliğine sahip olduğu, gelir düzeyinin artmasıyla birlikte girişimcilik ruhunun daha fazla ortaya çıktığı sonucuna ulaşılmıştır. Dündar ve Ağca'nın (2007) çalışmasında girişimciliğin ortaya çıkmasında cinsiyetin etkili olmadığı, eğitimin bu konuda etkili olduğu ifade edilmiştir.

Bu çalışma sonuçlarından öğrencilere yönelik yapılacak öneriler duygusal, düşünsel ve eylemsel girişimcilik eğilimlerini geliştirmeleridir. Yapılacak diğer öneri ise öğrencilerin iş deneyimlerinden elde edecekleri bilgi ve

deneyimleri girişimcilik eğilimlerine yansıtılmaları yönündedir. Öğrencilerin okudukları bölüm faktöründe duygusal girişimcilik eğilimlerinin fazla çıkması onların duygusal anlamda girişimciliğe daha olumlu baktıklarını göstermektedir. Öğrencilerin aile baskısı ile istemeyerek bölümlere geldiğini çıkan sonuçlardan anlaşılabilir. Öğrencileri girişimciliğe isteklendirmek açısından kendine güvenen insanların bu bölüme yönlendirmeleri sağlanabilir. Aynı zamanda okullarda girişimcilik eğitimi daha çok desteklendirilmelidir.

Girişimcilik eğitiminin özellikle toplumlarda gelişme göstermesi ülkeler için önem arz etmektedir. Bunda ötürü toplumlarda girişimcilik ruhunun ve girişimcilik kültürünün oluşturulması gerekmektedir. Araştırma sonuçlarına da bakacak olursak girişimcilik, eğitim camiasının her kademesinde verilmeli ve bu alanda eğitim yatırımları desteklenmelidir.

Bu araştırma sadece Sinop Üniversitesinde Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu Turizm Lisans öğrencilerinden oluşan bir örneklem grubuna ve belirli bir zaman diliminde uygulanmıştır. Çalışmanın genelleştirilmesi, başka zaman dilimlerinde ve farklı örneklerde uygulanması girişimcilik literatürüne katkılar sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Aktaş, A. (2002), Turizm İşletmeciliği ve Yönetimi, Antalya: Azim Matbaa Fatih Ofset San. Tic. Ltd. Şti.
- Aktürk, E. (2012), “Üniversite Öğrencilerinin Kişilik Özelliklerinin Girişimcilik Eğilimleri Üzerindeki Etkisi: Düzce Üniversitesinde Bir Araştırma, Yüksek Lisans Tezi, Düzce Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm ve Otel İşletmeciliği Anabilim Dalı, Düzce.
- Aydeniz, N. ve Akkuş, B. (2017), “Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma: Munzur Üniversitesi Örneği”, Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Yıl:2017, Cilt:7, Sayı:13.
- Başar, E. ve Yeşiloğlu, G. (2014), Girişimcilik 2 Ders Notu, Milli Eğitim Bakanlığı Açık Öğretim Okulları (Açık Öğretim Lisesi- Mesleki Açık Öğretim Lisesi), Ankara.
- Bayram, N. G. (2014), “Girişimcilik Eğitiminin Girişimcilik Eğilimi Üzerine Etkisinin İncelenmesine Yönelik Bir Araştırma”, Yüksek Lisans Tezi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı İşletme Bilim Dalı, Gaziantep.
- Damar, A. (2015), “Girişimci Kişilik Özelliklerinin Öğrencilerin Girişimcilik Eğilimlerine Etkisi: Sannio Üniversitesi ve Selçuk Üniversitesi’nde Karşılaştırmalı Bir Araştırma”, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı Yönetim Ve Organizasyon Bilim Dalı, Konya.
- Dündar, S ve Ağca, V. (2007), “Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisans Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerinin İncelenmesine İlişkin Ampirik Bir Çalışma” H.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt 25, Sayı 1, s. 121-142

- Ersoy, A.F., Parıltı, N. ve Okur, A. (2006), *Girişimcilik*, İstanbul: Morpa Kültür Yayınları Ltd.
- Ekici, E. (2016), “Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimini Belirlemede Planlanmış Davranışlar Teorisi ve Girişimcilik Eğitiminin Rolü”, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim ve Organizasyon Anabilim Dalı, Adana.
- Franco, M., Haase, H. ve Lautenschlager, A. (2010) “Students’ Intrepreneurial Intentions: An Inter-Regional Comparison” *Education and Training*, 52(4):260-275.
- Hısrıç, R.. D.ve Michael P. P. (1989). *Entrepreneurship: Starting, Developing, And Managing A New Enterprise*, Homewood, IL: BPI, Irwin McGraw-Hill.
- Güney, S. (2015), *Girişimcilik Temel Konular ve Bazı Güncel Konular*, Ankara: Siyasal Kitabevi.
- İşcan, F. Ö. ve Kaygın, E. (2011), “Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma”, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 2011 15 (2): 443-462.
- Karadal, H. (2016), *Girişimcilik*, İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş.
- Kılıç, R., Keklik, B. ve Çalış N. (2012). *Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma: Bandırma IIBF İşletme Bölümü Örneği*, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 17(2), 423-435.
- Kınıckı, A. ve Brian K. W. (2003) *Management, A Practical Introduction*, New York: McGraw-Hill/Irwin.
- Kırzner, I.. M. (1973). *Competition and Entrepreneurship*, Chicago, IL: University of Chicago Press.
- Kristiansen, S. ve Indarti, N. (2004) “Entrepreneurial Intention among Indonesian and Norwegian Students” *Journal of Enterprising Culture*, 12(1):55-78
- Krueger, N.F., Reilly, M.D. ve Carsrud, A.L. (2000) “Competing Models Of Entrepreneurial Intentions” *Journal Of Business Venturing*, 15:411-432.
- Liñán, F. ve Chen, Y. W. (2009) “Development and Cross-Cultural Application of a Specific Instrument to Measure Entrepreneurial Intentions” *Entrepreneurship Theory and Practice*, 33(3):119-144.
- Merter, E. M. (2014), *Girişimcilik Ders Notu*, Akhisar.
- Shane, S. ve Venkataraman, S. (2000) *The Promise Of Entrepreneurship As A Field Of Research*, *Academy of Management Review*, Vol. 25, No 1, 217-226.
- Stevenson, H. H. ve Sahlman W. A.. (1989). *The Entrepreneurial Process*, İeinde: DEWHURST P. B. J. (Ed.), *Small Business and Entrepreneurship*, Basingstoke: Macmillan.
- Stevenson, H. H., Roberts M., Grousbeck J., , Harold I. I., ve Amarnaht B. (1985). *New Business Ventures And The Entrepreneur* (2nd ed.). Homewood, Ill.: R.D. Irwin.

- Solmaz, S. A., Aksoy, Ö., Şengül, S. ve Sarıışık, M. (2014), “Üniversite Öğrencilerinin Girişimci Kişilik Özelliklerinin Belirlenmesi: Turizm Lisans ve Ön Lisans Öğrencileri Üzerine Bir Alan Araştırması”, *KMÜ Sosyal Ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi* 16 (26): 41-55, 2014.
- Tekin, A. Ö., Özkul, G. ve Demir, Y. (2014), “Turizm Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeyleri Üzerine Bir İnceleme: Süleyman Demirel Üniversitesi Örneği, 6th. International Congress On Entrepreneurship, Bishkek/Kirgizistan.
- Ulama, S. (2016), “Turizm Lisans Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma: Sakarya Üniversitesi Örneği, International Conference On Eurasian Economies.
- Ulucan, S. (2015), “Girişimcilik Eğiliminin ve Girişimcilik Eğilimini Etkileyen Faktörlerin Analizi: Ortaöğretimde Lise 3. ve 4. Sınıf Öğrencileri Üzerinde Bir Uygulama, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı Yönetim Organizasyon Bilim Dalı, Haziran.
- Yüzüak, E. (2010), “Üniversitelerde Öğrenim Gören Kız Öğrencilerin Girişimcilik Eğilimlerini Etkileyen Faktörler: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Biga İ.İ.B.F Örneği”, Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, Çanakkale.
- Yavuz, A. ve Yavuz, İ. H. (2017), “Girişimcilik Eğilimlerinin Belirlenmesi: Taşkent MYO Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma”, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt:9, Sayı:21 (Özel Sayı) 2017, S. 89-100.

Entrepreneurship Trends of Tourism Undergraduate Students – The Case of Sinop University

Ercan KARAÇAR

Sinop University, School of Tourism and Hotel Management, Department of Food and Beverage Management

Extensive Summary

Tourism is the whole of the events and relations arising from the travels of the strangers and the accommodation there, provided that they are not aimed at earning the purpose of profit and do not settle permanently (Aktaş, 2002, p.1). The concept of entrepreneurship began to emerge in the 1700s. Entrepreneurship can be expressed more in terms of establishing self-employment.

Today, entrepreneurship is one of the factors that have a significant role in the transition from the industrial society to the information society and the important role in economic development (Ekici, 2016). In order to increase the prosperity of the countries, it is an entrepreneur who creates jobs by establishing innovative, modern and modern businesses, increases the job opportunities and directs low income people to entrepreneurship, and prevents and prevents the poverty and supplies goods and services.

Entrepreneurial tendency refers to all the factors that influence the person's ability to show up in a new enterprise and the development of the person from childhood to adulthood. Although this tendency is thought to have been gained from birth, it needs to be developed and directed (Ulama, 2016).

Emotional entrepreneurship tendencies of undergraduate tourism students according to the results of diversity test; no differentiation was found according to age, gender, work experience and family occupation factors. There is a differentiation only between the chapter factor that students read. The tendency of intellectual entrepreneurship differs only on the factor of family occupation. The use of mothers and fathers in different professions has indicated that they are indifferent to value entrepreneurship and that they are inexperienced. Training must be trained and their confidence should be preserved.